

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2Tos/8/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717011362
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Kyselová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5717011362.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Kyselovej a sudkýň JUDr. Márie Urbanovej a JUDr. Marcely Malatkej, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 28. februára 2018 sťažnosť odsúdeného K. V. proti uzneseniu Okresného súdu Martin, č.k. 3PP/118/2017-39 zo dňa 13.12.2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného K. V. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného K. V., nar. XX.XX.XXXX v J., trvale bytom G., E. XXX/XX, doručovacia adresa: J., C. č. X, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Sučanoch, okres Martin, o podmienčné prepustenie na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Brezno, sp.zn. 1T/30/2015 zo dňa 25.05.2015.

Proti uzneseniu okresného súdu, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, podal odsúdený sťažnosť, ktorú aj dodatočne písomne odôvodnil. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že sa s právnymi závermi súdu prvého stupňa nestotožnil a má za to, že sú splnené podmienky pre podmienčné prepustenie, o čom svedčí aj jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody. Je síce pravdou, že v minulosti bol viackrát súdne trestaný, avšak v odsudzujúcom rozsudku je uvedené, že na odsúdenia tam konštatované platí, že tieto sú zahladené. Odsúdený sa domnieval, že z tohto dôvodu nemožno prihliadať na to, že odsúdenia z minulosti sú dôvodom pre konštatovanie, že predošlé pokusy súdu pozitívne ovplyvniť správanie sa odsúdeného neboli úspešné, ak od posledných odsúdení uplynula dlhšia doba. Do pozornosti opakovane dal i situáciu, že pokiaľ mu bol ukladaný úhrnný trest odňatia slobody, tento bol uložený pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo predstavovalo výnimočné okolnosti už pri ukladaní trestu prvostupňovým súdom. Taktiež uviedol, že v čase prvostupňového rozhodnutia Okresný súd Martin nedisponoval spisom 1T/30/2015, keďže tento bol Okresným súdom Brezno zasielaný až 30.01.2018. Záverom odsúdený poukázal, že od 13.12.2017 uplynuli ďalšie dva mesiace, takže v čase rozhodovania odvolacieho súdu bude vykonané viac, ako je potrebné pre rozhodovanie vo veci podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pretože lehota splnenia zákonnej podmienky uplynula už 10.12.2017. Domáhal sa zmeny napadnutého rozhodnutia okresného súdu tak, aby bol odvolacím súdom v konečnom dôsledku podmienčne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody s primeranou skúšobnou dobou ohľadom zvyšku - nevykonaného trestu odňatia slobody.

Krajský súd v Žiline na podklade podanej sťažnosti v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo. Pri skúmaní prihliadol i na chyby, ktoré sťažnosťou vytýkané neboli a ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť sťažnosťou napadnutého

rozhodnutia. Následne zistil, že sťažnosť odsúdeného K. V. bola podaná v zákonom stanovenej lehote, oprávneným subjektom, avšak nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne zistil, že K. V. bol rozsudkom Okresného súdu Brezno, sp.zn. 1T/30/2015 zo dňa 25.05.2015 uznany vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví, sčasti v štádiu pokusu a sčasti v spolupáchateľstve podľa § 14 ods. 1, § 20, § 155 ods. 1 Tr. zákona a prečinu porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve podľa § 20, § 194 ods. 1, 2 písm. a), c) Tr. zákona, za čo mu bol okresným súdom uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri a pol roka so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Odsúdený K. V. začal vykonávať trest odňatia slobody dňa 10.08.2015 v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, pričom podľa záznamov v elektronickej osobnej karte bolo správanie menovaného na požadovanej úrovni. V uvedenom ústave nebol disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Dňa 25.08.2015 bol premiestnený na výkon trestu odňatia slobody do ÚVV a ÚVTOS Prešov. Počas pobytu v tomto ústave bolo správanie odsúdeného taktiež na požadovanej úrovni a v osobnej karte neboli zaznamenané žiadne negatívne záznamy.

Dňa 26.01.2016 bol na základe vlastnej žiadosti premiestnený do ÚVTOS Sučany. Počas výkonu trestu bol odsúdený, vychádzajúc z hodnotenia ústavu, v ktorom vykonáva trest, štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. Vedenie ústavu konštatovalo, že odsúdený plní stanovený program zaobchádzania. Na základe vypracovaného dotazníka v súlade s prílohou č. 9 RMS č. 16/2005 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými v znení RMS č. 9/2016 o zaobchádzaní s obvinenými a odsúdenými bola stanovená resocializačná prognóza ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania bolo vyhodnotené ako stredné, najmä z dôvodu opakovaného páchania trestnej činnosti a odsúdeniu za závažnejšiu trestnú činnosť. Skonštatované bolo čiastočné preukázanie splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie a bol odporúčaný v prípade podmiennečného prepustenia dohľad.

Správne súd prvého stupňa poukázal na znenie ustanovenia § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., podľa ktorého súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin, po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Aj keď podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je mimoriadnym inštitútom, ktorý by súd mal aplikovať len výnimočne, na podmiennečné prepustenie odsúdený nemá automatický nárok, ale súd ho môže použiť len za splnenia zákonom stanovených podmienok, a to tak formálneho charakteru, ktorým je vykonanie v prejednávanej veci dvoch tretín súdom uloženého trestu odňatia slobody, ako aj materiálneho charakteru, a to preukázania polepšenia odsúdeného, pričom vykonané dokazovanie musí jednoznačne viesť k pozitívnemu záveru, že odsúdený sa svojím správaním a plnením povinností skutočne polepšil, čo znamená, že už doterajší výkon trestu bol postačujúci pre naplnenie účelu trestu, ktorým je najmä prevýchova odsúdeného tak, aby viedol riadny život a jeho ďalší výkon preto už nie je potrebný.

Pokiaľ teda súd, na základe vykonaného dokazovania, nedospeje k bezpečnému záveru, že odsúdený sa polepšil, nemôže odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustiť. K splneniu materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, podľa názoru krajského súdu, teda dôjde až vtedy, keď odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody dobre správa, pretože si uvedomuje nesprávnosť svojho doterajšieho konania spočívajúceho v páchaní trestnej činnosti, je odhodlaný viac takto nekonať a aktívne prejavuje snahu po náprave objektivizovanú najmä disciplinárnymi odmenami a samozrejme neporušuje ústavný poriadok spôsobom, za ktorý by musel byť potrestaný disciplinárnymi trestami. Pokiaľ totiž odsúdený ani vo výkone trestu odňatia slobody, kde je nad jeho správaním vo zvýšenej miere dohliadané, nedodržiava určené pravidlá správania sa, niet záruky, že tak bude konať na slobode, kde bude mimo ústavného dohľadu.

Vychádzajúc z vyššie uvedených zákonných ustanovení a vykonaného dokazovania, aj krajský súd dospel k záveru, že aj keď formálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie dvoch tretín uloženého trestu, boli splnené, vykonané dokazovanie nevedlo

k dostatočnému záveru, že sa odsúdený už doterajším výkonom trestu natoľko polepšil, že jeho ďalší výkon nie je potrebný.

O tom, že sa odsúdený čiastočne polepšil svedčí tá skutočnosť, že plnil svoje povinnosti, bol doposiaľ štyrikrát disciplinárne odmenený a prezentuje snahu viesť v budúcnosti riadny život. Na druhej strane odsúdený bol v minulosti, teda pred spáchaním trestného činu, päťkrát súdne trestaný, prevažne za majetkovú ale i za násilnú trestnú činnosť. Taktiež už bol raz podmiennečne prepustený a ani predchádzajúci výkon trestu odňatia slobody ho neodradil od páchania ďalšej trestnej činnosti. Aj keď z hodnotenia odsúdeného je zrejmá snaha polepšiť sa, ako aj to, že sa kontaktuje s rodinou a pre prípad podmiennečného prepustenia sú vytvorené podmienky pre možnú resocializáciu, teda pokračovanie a dovŕšenie prevýchovného procesu odsúdeného, je treba uviesť, že z charakteristík a dotazníka z ÚVTOS plynie, že resocializačná prognóza odsúdeného sa javí ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania ako stredné, najmä z dôvodu opakovaného páchania trestnej činnosti a odsúdenia za závažnejšiu trestnú činnosť.

Jednou z námietok odsúdeného bolo poukázanie na skutočnosť, že Okresný súd Martin v čase rozhodovania nedisponoval spisom Okresného súdu Brezno, sp.zn. 1T/30/2015, keďže tento bol okresným súdom zasielaný až 30.01.2018.

K predmetnej námietke si krajský súd dovoľuje poznamenať, že hoc mal byť vyššie uvedený spis pripojený, nešlo o taký nedostatok, ktorý by spôsobil nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, i vzhľadom na dokazovanie, ktoré okresný súd vykonal a ktoré vytvorilo dostatočný základ pre rozhodnutie, že v prípade odsúdeného nie sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu už spisový materiál Okresného súdu Brezno, sp.zn. 1T/30/2015 bol krajskému súdu k dispozícii a tento sa s ním mohol v plnej miere oboznámiť a z obsahu spisu nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by mohli byť vplyv na prípadnú zmenu napadnutého rozhodnutia. V tejto súvislosti sa žiada poukázať na skutočnosť, že rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu nemožno posudzovať izolovane, keďže prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvorí jeden celok.

Ako ďalšia sťažnostná výhrada je námietka odsúdeného, podľa ktorej súd nemal prihliadnuť na odsúdenia z minulosti, od spáchania ktorých uplynula dlhšia doba, resp. tieto boli zahladené.

Podľa ust. § 93 ods. 1 Trestného zákona, ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatel'a, ako keby nebol odsúdený.

Fikcia zahladenia odsúdenia nebráni tomu, aby súd pri hodnotení možnosti nápravy páchatel'a prihliadol na skutočnosť, že páchatel' už v minulosti spáchal trestný čin, a z tejto skutočnosti vyvodil príslušné závery z hľadiska sklonu páchatel'a k trestnej činnosti a jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom, možnosti jeho nápravy a pod. Závažnosť tejto skutočnosti je však zásadne menšia ako závažnosť skutočnosti, že páchatel' už bol odsúdený. Zahladením odsúdenia, alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného, krajský súd uvádza, že aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a o jeho sklonoch páchať trestnú činnosť. Aj zahladené odsúdenie oprávňuje všeobecný súd skúmať existenciu očakávania, že odsúdený povedie riadny život, pričom ďalšie negatívne a násilné správanie odsúdeného po jeho predchádzajúcom odsúdení, hoc i zahladenom, takúto záruku nedáva. Na tomto závere nič nemení ani doba, ktorá medzi dvoma skutkami odsúdeného uplynula.

Skutočnosť, že sa na páchatel'a hľadá, ako keby nebol odsúdený, neznamena, že by sa na páchatel'a malo hľadať tak, ako keby sa skutok, za ktorý bol právoplatne odsúdený, vôbec nestal. Zákon totiž ustanovuje len fikciu neodsúdenia páchatel'a v dôsledku zahladenia odsúdenia, nie teda fikciu, že sa nestal skutok, za ktorých bol páchatel' právoplatne odsúdený.

Za takejto situácie nemôže krajský súd dospieť k záveru, že by sa odsúdený už doterajším výkonom trestu odňatia slobody polepšil a že sa od neho môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (napriek vcelku pozitívnemu hodnoteniu jeho správania). Z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mal K.

V. dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, čo nevyužil, a preto má odvolací súd za to, že na jeho prevýchovu bude potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody vo výmere, aká mu bola uložené rozhodnutím Okresného súdu Brezno sp. zn. 1T/30/2015. Nepochybil preto súd prvého stupňa, keď návrh odsúdeného na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, a krajský súd preto sťažnosť odsúdeného postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.